RECOGNITION TO TELUGU HIGH SCHOOL AT K.G.F.

531. SRI S. N. SHANMUGAM (K G.F.): —

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether Government have received any representation for recognition of Telugu High School at Kolar Gold Fields ;

(*b*) if so, the action taken in that behalf ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—

(*a*) Nil.

(*b*) Does not arise in view of reply to Clause (*a*) above.

2-00 PM

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ) :—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸಿ-ಳ ಸಾರ್ತಿ ಎದ್ದೆ, ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ನಂ. ೫೬೦ ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:—ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆ) :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದೇನಾಯಿತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Re:—Damage to the Bridges across Tunga and Bhadra Rivers, and necessity of constructing new bridges.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ) :—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೀಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಜರೂರು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ತರಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ಇರತಕ್ಕ ತುಂಗಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಸೇತುವೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅಪಾಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI K. LAKKAPPA (Minister for Public Works):—Sir, the existing bridges across Tunga River at Shimoga is about 100 years old. It is a brick-arched bridge with 16 spans of 50' each. It is located on the outskirts of Shimoga City, in furlongs 2-3 of Mile 171 of Bangalore-Honnavar Road. It is reported that such craks as would make the bridge unsafe for traffic have not developed.

The new bridge proposed is on a bye-pass to the Shimoga Town. The proposed new bridge is about one mile upstream of the existing bridge. The necessary preliminary investigations regarding the new bridge have been carried out and the approximate cost of the bridge including the bye-pass, may come to about Rs. 20.00 lakhs. It also includes the construction and improvements of about 2½ miles of approach road and acquisition of irrigated lands.

The State Government have agreed, in principle, for the construction of the new bridge. Due to the paucity of funds and due to the fact that the existing bridge is at present serving the needs of the traffic, the work has not been included in the Budget Estimates. The Shimoga Municipality has agreed during 1965 to contribute a lumpsum contribution of Rs. 2.00 lakhs for this work in annual instalments of Rs. 50,000 each. This amount can be collected from the Municipality in due course when the bridge work is sanctioned, subject to the availability of funds.

Bridge across Bhadra River in Bhadravathi Town:—

The existing bridge across Bhadra River in Bhadravathi Town is of about 50 years old. It is a brick-arched bridge with 13 spans of 50' each. It is located in the heart of Town connecting old and new towns of Bhadravathi at 8/160 mile of Bangalore-Honnavar Road. It is reported that such cracks as would make the bridge unsafe for traffic have not developed.

A new bridge has been proposed about three miles upstream of the existing bridge, with a view to provide a bye-pass to the main traffic, as there is a large volume of traffic on this bridge. The plans and estimates amounting to Rs. 16.15 lakhs have been got up for the new bridge. The estimate provides for 13 spans of 40' clear width, with 'T' beam and deck-slab R.C.C. superstructure with open foundations, and the construction of approaches to an extent of about 2½ miles.

The Town Municipal Council, Bhadravathi, in May 1968, have intimated that they are agreeable to pay a contribution of Rs. 2.50 lakhs equivalent to one-fourth the then estimated cost for this work. This work has been recommended to Government of India for their approval under the Programme of "Roads of Inter-State or Economic Importance". The work finds a place in the Budget Estimates for 1970-71 under "50. Public Works-Development Schemes-Original

(Sri K. LAKKAPPA)

Works-Communication-Bridges on the State Roads of Economic or of Inter-State Importance". It can be taken up for execution after the receipt of approval of Government of India. The necessary contribution can also be collected from the Town Municipal Council when the bridge work is sanctioned.

(Mr. Speaker in the chair.)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ತುಂಗಾನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಕ್ರಾಕುಗಳು ಬಂದು ಅನೇಕಸಾರ್ತಿ ಅದಿನ್ನೇನು ಮುರಿಬಿಳುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ತುಂಗಾನದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಾನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಾಕ್ ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೈಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸ ಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಹಿಂತೇ ಕೆಲವುಸಾರ್ತಿ ವಿಪರೀತ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಆ ಸೇತುವೆಯೇ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೂ ಟ್ರಾಫಿಕ್ಕನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಹಾಗೆ ಹೊಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಓವರ್ ಫ್ಲೋ ಆದದ್ದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇ. ಅಲ್ಲಿ ೨ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಿಂತು ನಂತರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವ ಅಪಾಯಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER:—As a convention clarifications are permitted only to the Hon. Member who gives call attention notice and not to others. I am following the practice prevailing in the Rajya Sabha. I therefore request other Hon. Members not to seek clarifications.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ನಾನೂ ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡುಮೂರು ದಿನಗಳು ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಡಿಬೇಟನ್ನು ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲ್ ಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಪೀಕರ್ ಧಿಲ್ಲೊನ್‌ರವರು ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.... ಇದು ಜರೂರಾದಂಥ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಹೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ.

MR. SPEAKER:—I have gone through the Regulations. In the Rajya Sabha, five Members can be signatories to a Call Attention

Notice. So, those five Members who are signatories are permitted to ask clarifications. The same convention is being followed here also. If Hon. Sri Bangarappa can spare some time to discuss the point with me in my Chambers, I shall convince him with authorities. Notwithstanding that, if he could persuade me that his view is acceptable, I would not hesitate in accepting his view. For the time being, I request Hon. Members Sri Abdul Khuddus Anwar and Sri Badri Narayan not to press for clarifications.

SRI ABDUL KHUDUS ANWAR:—Why should I not exercise my right to put a question ?

MR. SPEAKER:—I am sorry. I cannot allow him. The Hon. Member may give another notice.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಖುದ್ದೂಸ್ ಅನ್ವರ ರವರು ಭದ್ರಾವತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭದ್ರಾವತಿ ನಗರದ ಪ್ರಜೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸೇತುವೆಗಳು ನಗರದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು;—ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನೀವೇ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧/೩ ಭಾಗದಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಬ್ರಿಡ್ಜನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವುದೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ನಾನೂ ಹೋಗಿ ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ೨ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟಿನಲ್ಲೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ರೋಡ್ಸ್ ಫಂಡ್ಸ್‌ಗೆ ಎಂದು ಅವರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಪ್ರೂವಲ್ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೮ ಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದಿ ೀರಾ ? ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.